

Mgr **Magdalena Pataj**

UMCS Lublin

e-mail: magdalenapataj1@gmail.com

Sprawozdanie z konferencji „Współczesne Media 6. Medialny obraz świata”

W dniach 10–11 kwietnia 2014 roku na Wydziale Politologii UMCS w Lublinie odbyła się szósta edycja konferencji „Współczesne Media”, która została zorganizowana przez Zakład Dziennikarstwa. Tegoroczne sympozjum zostało poświęcone problematyce medialnego obrazu świata oraz zagadnieniom związanym z kreowaniem wyobrażeń o świecie przez media, dziennikarzy i pracowników mediów. Konferencja była częścią obchodów siedemdziesięciolecia UMCS oraz dziesięciolecia powstania kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna.

Spotkanie uroczyście otworzył prof. Stanisław Michałowski – Rektor UMCS, następnie głos zabrał prof. Grzegorz Janusz – Dziekan Wydziału Politologii UMCS oraz prof. Iwona Hofman – Prodziekan ds. Studenckich. W przemowach zgodnie podkreślano potrzebę dyskusowania i badania mediów w kontekście ich wpływu na odbiorcę, zwracano także uwagę na potrzebę wszechstronnego kształcenia przyszłych adeptów dziennikarstwa. Swym przybyciem zaszczylił gospodarzy również Prezes Radia Lublin – redaktor Andrzej Szwabe.

Obrady plenarne poprowadził prof. Włodzimierz Mich. Jako pierwszy głos w dyskusji zabrał prof. Stanisław Michalczyk (UŚ), który przybliżył przybyłym gościom ideę konstruktywizmu jako teorii mediów. Badacz wyczerpująco zaprezentował słuchaczom założenia omawianej koncepcji, w wystąpieniu nie zabrakło także przykładów i odniesień do współczesnych mediów. Niezwykle ciekawą problematykę poruszył prof. Ryszard Tokarski (UMCS), który w swoim wystąpieniu podjął temat skryptów w językowym i tekstowym obrazie świata. Zwrócił uwagę na problem posługiwania się terminem „językowego/medialnego obrazu świata”. Zdaniem badacza możemy mówić raczej o obrazach świata, uwzględniając przy tym różny sposób prezentowania i opisywania rzeczywistości przez media. Kolejny prelegent, prof. Jan Pleszczyński (UMCS), wygłosił referat *Medialność: światooobrazy, obrazy świata i wizje świata*. Następnie książd prof. Michał Drożdż

(UP JP II w Krakowie) przedstawił problematykę związaną z zagadnieniami etyki w procesie kreowania medialnej rzeczywistości. Jako ostatni w tej części konferencji wystąpił dr Piotr Wiśniewski (KUL), który zaprezentował aspekt teoretyczny medialnego obrazu świata w założeniach polskiego ustawodawcy. Zwieńczeniem obrad plenarnych była żywa dyskusja wokół zagadnień medialnego obrazu świata, będąca przyczynkiem do dalszych polemik w poszczególnych panelach.

Pierwszego dnia konferencji (tj. 10 kwietnia) odbyły się trzy sekcje, podzielone na dwie części. Prof. Iwona Hofman (UMCS) przewodniczyła panelowi zatytułowanemu *Studium przypadku*. Podjęta problematyka dotyczyła analizy wybranych wycinków rzeczywistości medialnej. Prelegenci w tej części konferencji mogli zaprezentować efekty prowadzonych badań empirycznych.

Obraz świata w polskiej prasie bezpłatnej to tytuł referatu, który wygłosił prof. AGH Ignacy Fiut (AGH w Krakowie). W swoim wystąpieniu przedstawił wyniki przeprowadzonych badań ilościowych pod względem prezentowanych treści na łamach analizowanych periodyków. Mgr Ewa Bulisz (UMCS), badaczka współczesnej prasy kobiecej, podjęła próbę rekonstrukcji medialnego obrazu świata kreowanego przez prasę plotkarską („Party”, „Show”). Z kolei dr Anna Małgorzata Pycka (WWSH im. B. Prusa) rozwinęła zagadnienie obrazu świata prezentowanego przez polskie serwisy informacyjne. Poruszona problematyka była kontynuowana przez dr Katarzynę Brzozę (UŚ), która przedstawiła sposoby prezentacji informacji przez wybrane polskie mass media. Interesujące wyniki badań zaprezentowała mgr Justyna Maguś (UMCS), która przybliżyła słuchaczom obraz mniejszości narodowych, wyłaniający się z analizy dziennika „Słowo Polskie”.

Kolejnej części (sekcji A) przewodniczyła prof. Katarzyna Pokorna-Ignatowicz. Kwestię obrazu narodu, obecnego w dyskursie prasowym po 1989 roku, przedstawiła dr Beata Żywicka (PWSW Przemyśl). Z kolei dr Małgorzata Adamik-Szysiak (UMCS) przebadła obraz polityków w polskich programach informacyjnych na przykładzie *Wiadomości* (TVP) oraz *Faktów* (TVN). Następna prelegentka, mgr Khrystyna Garasimiv (UMCS), podniosła kwestię kreowania wizerunku kijowskiego Majdanu przez polskie czasopisma. Wystąpienie okazało się szczególnie ciekawe w obliczu dynamicznej sytuacji społeczno-politycznej Ukrainy. Problematykę medialnego obrazu reformy OFE podjęła dr Karolina Brylska (UW). Badaczka zwróciła uwagę na sposób prezentowania w mediach kwestii ważnych społecznie, podkreśliła także wielotorowość (a nawet sprzeczność) przekazywanych komunikatów. Mgr Ewa Łaskarzewska (KUL) skupiła się na kreacjach osób niepełnosprawnych, zamieszczonych w magazynie „Zwierciadło”. Referat był zajmującym przeglądem sylwetek osób niepełnosprawnych, pojawiających się w czasopiśmie adresowanym do kobiet. Jako ostatnia w tej sekcji wystąpiła dr Wioletta Kochmańska (URz), która zaprezentowała medialny wizerunek sportowca na przykładzie Justyny Kowalczyk. Problematykę sposobu

konstruowania medialnego obrazu świata ponownie przeniesiono na poziom analiz konkretnych przypadków. Zauważalne było wyraźne zróżnicowanie tematyczne poszczególnych wystąpień, chociaż zagadnieniem, które zdominowało tę część konferencji były głównie tematy polityczne i aktualne wydarzenia związane m.in. z sytuacją na Ukrainie.

Sekcja B upłynęła pod hasłem *Stare i nowe formy – stare i nowe obrazy świata*. Przewodniczącym tej części był książd prof. Michał Drożdż. Jako pierwsza wystąpiła dr Maria Krauz (URz), która w głównej mierze skupiła się na obrazach przyjaźni i koleżeństwa w mediach elektronicznych. Dr Jakub Nowak (UMCS) wygłosił referat pt. *Dobrzy, źli i ACTA. Obrazy piractwa i władzy w polskim popularnym sieciowym dyskursie na temat ACTA*. Analiza dyskursu ujawniła siłę przekazów internetowych w procesie dostarczania wiedzy odbiorcom, a także tendencję do kategoryzowania i wartościowania tych przekazów. Sposób powstawania, funkcjonowania i demaskowania legend miejskich przedstawił mgr Krzysztof Piskorz (UMCS), z kolei mgr Martyna Nowakowska (UMCS) skupiła się na analizie *The Saccone Joly's* w kontekście rozważań nad specyfiką reality TV. Drugą część sekcji B otworzył dr Wojciech Maguś (UMCS), który w swoim wystąpieniu skupił się na zagadnieniu *political fiction* jako jednym ze źródeł wiedzy o świecie polityki. W tym kontekście dr Maguś przywołał serial *House of Cards* jako źródło wiedzy o mechanizmach władzy i polityki. Dr Magdalena Trysińska (UW) poruszyła kwestię idealnego obrazu rodziny obecnego w filmach animowanych o charakterze edukacyjnym, zaś mgr Michał Okseniuk (UMCS) przedstawił analizę felietonów Mariusza Szczygła w kontekście prezentowanego w nich obrazu świata. Analizą reportaży zajęła się także dr Magdalena Piechota (UMCS), skupiając się głównie na materiałach Małgorzaty Szejnert. Mgr Magdalena Sitek (UWr) podjęła próbę określenia wpływu działalności Teda Turnera na wizerunek CNN. W wystąpieniach prelegenci zgodnie podkreślali siłę przekazów medialnych, które często determinują wyobrażenia odbiorców o otaczającym ich świecie.

Sekcja C, której przewodniczył prof. Stanisław Michalczyk, dotyczyła mechanizmów konstruowania medialnego obrazu świata oraz metod badawczych. Jako pierwszy wystąpił dr Grzegorz Ptaszek (AGH w Krakowie), który zmierzył się z pytaniem: jak badać medialny obraz świata? Badacz słusznie zauważył istnienie szeregu narzędzi pozwalających na badanie omawianego problemu, co więcej – podkreślił interdyscyplinarność zagadnienia będącego przedmiotem zainteresowania m.in. politologów, medioznawców i językoznawców. Kolejna prelegentka, dr Grażyna Stachyra (UMCS), podjęła się próby opisu ageizmu w kontekście audialnych mechanizmów konstrukcji obrazów świata. Mgr Katarzyna Efner (UMCS) zaprezentowała słuchaczom studium przypadku Katolickiego Radia Zamość. Drugą część sekcji poprowadził prof. Jan Pleszczyński. Jako pierwsza głos zabrała prof. Ilona Biernacka-Ligięza (UMCS), analizując kulturę mediów w kontekście

procesu budowania lokalnego obrazu świata. Szeroką dyskusję wywołało wystąpienie magistra Marcina Sanakiewicza (UMCS), który zmierzył się z tematem *Performatywna real TV: między spektaklem rzeczywistości a rzeczywistością spektaklu*. Natomiast mgr Katarzyna Kolman (Ambasada Królestwa Niderlandów) podjęła próbę uchwycenia różnic i podobieństw pomiędzy terminami „ciało medialne” a „ciało publiczne”. Mgr Monika Bednarz (UW) oraz mgr Katarzyna Iwanicka (UW) zaprezentowały wyniki badań na temat struktur narracyjnych w tekstach dotyczących psychoterapeutów przed i po emisji serialu *Bez tajemnic*. Dr Monika Wawer (UJ) poszukiwała odpowiedzi na pytanie: w jaki sposób media tradycyjne wykorzystują *user generated content*, tworząc medialny obraz świata? Z kolei mgr Ilona Dąbrowska poruszyła temat sposobu wykorzystania przeglądarki Google w procesie przekazywania treści.

W drugim dniu konferencji (11 kwietnia) odbyły się dwie sekcje. Część A dotyczyła konsekwencji kulturowych i społecznych w kontekście budowania medialnego obrazu świata. Pierwszemu modułowi przewodniczyła dr Maria Krauz (URz). Mgr Katarzyna Zalas-Kamińska (UWr) przedstawiła obraz polskiej pomocy rozwojowej w mediach, z kolei dr Robert Słabczyński (URz) podjął niezwykle aktualny temat brutalizacji mediów oraz jej wpływu na zachowania językowe Polaków. Mgr Łukasz Goniak (WPiSM UMK) dokonał analizy wybranych mechanizmów oraz sposobów tworzenia obrazu rzeczywistości przez dziennikarzy. W kolejnej części sekcji A, moderowanej przez dr. Jakuba Nowaka, jako pierwsza zabrała głos mgr Monika Wasilonek (UMCS), dokonując porównania medialnej kreacji rzeczywistości i społeczeństwa kultury wizualnej. Dr Małgorzata Gruchola (KUL) scharakteryzowała z kolei konsekwencje medialnego obrazu świata w Internecie, a dr Łukasz Wojtkowski (UMK Toruń) skupił się na zaprezentowaniu zjawiska hipsterstwa w kontekście wpływu mediów na kształtowanie się zachowań kulturowych i wzorców społecznych.

Sekcja B została poświęcona zagadnieniom marketingu, reklamy oraz promocji. Pierwszej części przewodniczyła dr Małgorzata Adamik-Szysiak. Na wstępie głos zabrał dr Tomasz Gackowski (UW), prezentując wyniki badań medialnego obrazu świata na politycznym Twitterze. Konkluzją wystąpienia było stwierdzenie, że mikroblogi stały się popularnym narzędziem komunikacji polityków ze społeczeństwem, źródłem informacji o najnowszych decyzjach, wydarzeniach, a także narzędziem budowania medialnego wizerunku polityka. Problematykę wizerunku kontynuowała mgr Marta Mazurek (UMCS), która skupiła się na roli pseudow wydarzeń w procesie kreowania wizerunku polityków. Na tej płaszczyźnie problemowej pozostała także mgr Małgorzata Cieślik-Florczyk (UMK), która zanalizowała sposoby tworzenia wizerunków polityków w nowych mediach. Jakub Florczyk (UMCS) podjął zagadnienie funkcjonowania transgranicznych organizacji społeczeństwa obywatelskiego w mediach internetowych. Jednym z najważniejszych

wniosków płynących z tej części konferencji było podkreślenie roli mediów w komunikacji politycznej oraz budowaniu wizerunków. Drugiej części sekcji B przewodniczył dr Grzegorz Ptaszek. Mgr Przemysław Pawelec (URz) wygłosił referat pt. *Model Shannona i Weavera a tworzenie własnego wizerunku medialnego (na przykładzie mistrzów i nie-mistrzów sztuk, sportów i systemów walki*. Wystąpienie spowodowało szereg pytań, m.in. o aktualność wybranego modelu w kontekście zmieniającej się rzeczywistości medialnej oraz pojawienie się nowszych koncepcji. Mgr Monika Cieciora (UMCS) przybliżyła słuchaczom wizerunek medialny miasta Jasło, a dr Krzysztof Kaliszewski (UW) przeprowadził analizę językową reklam prasowych gier komputerowych. Mgr Magdalena Pataj (UMCS) skupiła się na analizie obrazu choroby nowotworowej w kampaniach społecznych w Polsce.

Szosta odsłona konferencji „Współczesne Media” miała charakter interdyscyplinarny. Reprezentanci wielu ośrodków akademickich w Polsce przez dwa dni dyskutowali o różnych aspektach medialnego obrazu świata, zarówno podjętej na płaszczyźnie praktycznej, jak i teoretycznej. Podczas spotkania nie zabrakło polemik, dyskusji i sporów naukowych, niezwykle cennych podczas każdej konferencji naukowej. Niemożliwe jest ujęcie w sposób syntetyczny wszystkich treści, które zostały zaprezentowane przez prelegentów, jednak bez wątplenia można uznać, że bogactwo poruszanych tematów stanowiło ważny głos we współczesnym medioznawstwie.